

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Libor Benda, Ph.D.

Práci předložil(a): Radka Čtveráková

Název práce: Popperova metoda falzifikace

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Cílem práce je podle autorky „analyzování problematiky metody falzifikace K. R. Poppera“ a dále také „analyzovat názory Zuzany Parusnikové na Popperovu metodu falzifikace“ (s. 1). Takto vymezené cíle práce lze s drobnými výhradami (viz níže) pokládat za splněné.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.): V souladu se záměrem práce je práce rozdělena (byť ne zcela zřetelně) do dvou hlavních částí. V první z nich autorka věnuje svoji pozornost ucelenému a souhrnnému výkladu základních východisek a principů Popperovy metodologie spočívající na metodě falzifikace. Práce v tomto ohledu pojednává nejprve o historickém kontextu, v němž Popper rozvíjel svoje myšlenky, následně se pak zaměřuje na podrobnější výklad jednotlivých aspektů Popperovy metodologie. Tento výklad zahrnuje Popperova stanoviska k problému demarkace, testovatelnosti, pravděpodobnosti, koroboraci, pojmu verisimilitude, jakož i důsledky, které z Popperova pojetí těchto problémů plynou pro jeho pojetí vědy jako takové. Následně autorka obrací svoji pozornost k analýze Popperovy metodologie vědy v pojetí Zuzany Parusnikové. Oproti předchozí části se zde autorka zaměřuje již na některé konkrétní problematické aspekty Popperovy metodologie, jmenovitě na nedostatky Popperova řešení problému indukce a na některé praktické potíže spojené z Popperovým metodologickým principem falzifikace.

K obsahovému zpracování nemám žádné zásadní výhrady. Autorka se ve svém výkladu důsledně drží primární literatury příležitostně doplněné o některé relevantní sekundární zdroje. Její výklad základních principů Popperovy metodologie vědy je srozumitelný a bez obsahových nedostatků, totéž pak platí i pro autorčin výklad interpretace Popperova díla v pracích Zuzany Parusnikové. Drobnou výtku bych směřoval k občasně povrchnosti výkladu – některá z dílčích témat mohla být dle mého názoru zpracována o něco podrobněji, v této souvislosti mne napadá např. Tichého kritika Popperova pojmu verisimilitude, která je v práci odbyta v rozsahu pouhých dvou vět, i když by vzhledem k tématu zajisté zasluhovala podrobnější pozornost. Totéž pak platí i pro kritiku Popperovy koncepce z pera Zuzany Parusnikové, která je i na bakalářskou práci vyložena velice stručně a práce by jistě poskytovala dostatek prostoru na její podrobnější rozpracování. Podrobněji viz níže.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.): Z formálního hlediska nemám k práci téměř žádné výhrady. Jazykový projev autorky je na dobré úrovni, v průběhu celé práce je řádně odkazováno na použité zdroje, závěrečný seznam literatury je v souladu s normou, anglické resumé je rovněž na přijatelné úrovni. Drobnou výtku mám nicméně ke členění práce, které na první pohled není zcela přehledné, a pokládal bych za vhodné přinejmenším jasné oddělení první části práce věnované autorčinu výkladu Popperovy filosofie od druhé části, kde je věnována pozornost analýze Popperovy filosofie z pohledu Parusnikové.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.): Práce je dle mého názoru celkem zdařilá z obsahového i formálního hlediska. Autorce se v ní

podářilo předložit srozumitelný souhrnný výklad Popperovy filosofie vědy – jejich východisek, důsledků i některých jejích vybraných problematických aspektů. Pominu-li již zmíněnou povrchnost, kterou se autorčin výklad místy vyznačuje, práce je dle mého názoru celkem obstojnou analýzou Popperovy falzifikační metody odpovídající úrovni bakalářské práce a umožňující další podrobnější rozpracování v rámci práce diplomové.

Za podstatný nedostatek práce nicméně pokládám absenci jakékoliv argumentační roviny na pozadí autorčina výkladu. Práce je až příliš popisná a přestože autorka v úvodu práce zmiňuje, že by chtěla např. také „zhodnotit kritiku Poppera od Parusnikové“ (s. 1), žádné takové (kritické) zhodnocení v práci přítomno není. Nepřítomnost jakéhokoliv argumentu, který by byl v práci rozvíjen, se v tomto ohledu nejvýrazněji projevuje v samém závěru práce. V něm zkrátka a dobře není o čem psát, jelikož práce k žádnému závěru jednoduše nesměruje, a namísto jakýchkoliv podstatných výsledků autorčina snažení tak závěr práce nabízí toliko banality typu, jak a kdy se autorka dozvěděla o Popperovi a že je Popperova metodologie vědy zajímavá. Autorka má zajisté pravdu, že v rozsahu bakalářské práce „není možné rozebrat všechna témata, která jsou spojena s Popperovou navrhovanou metodologií“ (s. 33), nicméně bezpochyby poskytuje dostatek prostoru k tomu, aby mohlo být vybrané téma pojednáno v pravém slova smyslu kriticky, nikoliv pouze popisně.

Tento nedostatek se možná částečně odvíjí od nedostatku druhého, který spatřuji ve velice omezeném využití sekundární literatury. I když jednoznačně oceňuji, že autorka ve svém výkladu vycházela převážně z primárních zdrojů, a nikoliv z výkladů „z druhé ruky“, využití sekundárních zdrojů se v práci omezuje v podstatě pouze na česky psané příspěvky od Zuzany Parusnikové (pominu-li několik izolovaných odkazů na další texty), zatímco celé nesmírně široké spektrum zahraničních příspěvků k Popperově filosofii je v práci ignorováno. V důsledku toho má pak autorka zcela pochopitelně velice omezený prostor pro jakoukoliv kritickou diskusi pojednávané problematiky a sklouzává k čisté deskripci, jak jsem již zmínil výše. Zdůrazňuji, že autorčin (byť velmi popisný) výklad Popperovy metodologie vědy je na úrovni bakalářské práce velice zdařilý; o to více mne pak ale mrzí, že zamýšlené kritické zhodnocení Popperových názorů je v práci předloženo opět zcela nekriticky a deskriptivně – tentokrát v podobě čisté deskriptivního výkladu názorů Zuzany Parusnikové.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři): Jedním z hlavních oponentů Popperovy metodologie byl ve své době Thomas Kuhn. Jak hodnotíte Popperovu metodologii ve světle Kuhnových argumentů?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): Velmi dobře.

Datum: 9. května 2019

Podpis:

